

INNHALDSFORTEGNELSE

Innledning.....	s. 3
Status pr. 31.12.2014.....	s. 3
Programstatusvurdering 2014.....	s. 4
Om handlingsplanen.....	s. 4
Mål for Omstillingsprogrammet.....	s. 5
Innsatsområde 1. Nyskaping i næringslivet.....	s. 6
Innsatsområde 2. Attraktivitet for næringslivet.....	s. 9
Kommunikasjon.....	s.11
Rammebudsjett for 2014.....	s.12

1 Innledning

Handlingsplanen for 2015 bygger på styrets strategidiskusjon og omstillingsplanen for 2013-2015. Handlingsplanen trekker opp resultatmål og tiltak, og angir ressursfordeling mellom de ulike innsatsområder og programledelse/administrasjon etc. Handlingsplanen må være fleksibel og gi rom for å fase inn større prosjekter som kan komme til gjennom året.

1.1 Status pr. 31.12 2014

1.1.1 Kort om programmet.

Vestre Toten fikk omstillingsstatus med virkning og finansiering fra og med 2010. Samlet ressurstilgang i perioden 2010-2014 har vært kr. 12,5 mill. fra Oppland Fylkeskommune, og 2,5 mill. kr i egenandel for kommunen, til sammen 15 mill. kr. I tillegg kommer offentlig finansiering på vel 1 mill. kr. fra Innovasjon Norge og Gjøvikregionen, det aller meste i tilknytning til prosjektet SMB-Utvikling. Programmet kom i drift i 1. halvår 2011. Hovedaktiviteten har hele tiden vært å bidra til nyskaping i næringslivet gjennom prosjektstøtte til utviklingsprosjekter. Programmet støttet i den første fasen også prosjekter knyttet til samfunnsutvikling. Fra og med 2013 er arbeidet spisset ytterligere mot næringsutvikling.

1.1.2 Resultater og måloppnåelse

Fra starten i 2011 og til utgangen av 2014 er det gitt støtte til i alt 45 utviklingsprosjekter med en samlet prosjektstøtte på ca. 12,3 mill. kr. 35 av disse er avsluttet. 2 prosjekter er ikke gjennomført og midlene tilbakeført til programmet. Prosjektstøtten rettes både mot enkeltbedrifter og nettverk som f. eks Total-gruppen.

Bidragene fra programmet varierer i omfang og støtteandel. Samlet sett utgjør prosjektstøtten fra Omstillingsprogrammet **ca. 12,3 mill. kr** av en samlet projektramme for bedriftene på nærmere **50 mill. kr**. I tillegg har bedrifter og nettverk oppnådd tilleggsinntekter under og etter gjennomføringen på ca. **60 mill. kr**, hvorav ca. 35 mill. kr er knyttet til investeringselskapet Komm-In. Dette gir en svært god giring på prosjektmidlene.

Omstillingsplanen har et mål om å bidra til **50** nye og sikrede arbeidsplasser og **2** nye bedrifter pr. år. Til tross for at effekten av programmet bedømmes som svært god, ligger vi etter dette målet. Etter 3 hele års drift kan vi registrere **ca. 120** nye og sikrede arbeidsplasser som effekt av de prosjektene programmet har støttet, opp mot et mål 2011-14 på **200**. Ringvirkninger som følge av disse arbeidsplassene er ikke medregnet. Samtidig vil effekten

av prosjektene oftest komme i etterkant av gjennomføringen, gjerne opp til flere år. Det er ut fra dette ikke aktuelt å nedjustere målet.

Programmet har bidratt til **3** bedriftsetableringer. Dette er lågere enn målet, og har sammenheng med at etableringsfrekvensen generelt sett er låg i Vestre Toten.

1.1.3 Programstatusvurdering 2014

Hvert år blir det foretatt en såkalt Programstatusvurdering. Den blir utført av en ekstern konsulent i dialog med Omstillingsprogrammet, og behandles i styret. Vurderingen tar for seg status og måloppnåelse i programarbeidet gjennom en rekke prosessindikatorer og effektindikatorer. I vurderingen for 2014 oppnådde Omstillingsprogrammet i Vestre Toten gjennomgående god score, men samtidig med en del anbefalinger til endring og forbedring. Dette er fulgt opp i planarbeidet. Nedenfor gis en kort kommentar til de enkelte punkter

Det gis følgende anbefalinger:

1. Web-siden til omstillingsprogrammet må få en lettere tilgjengelighet (fulgt opp gjennom ny og godt synlig plassering på kommunens hovedside).
2. Vurdere et enkelt opplegg mot virksomheter for å følge opp/bli informert om grad av gevinstrealisering. (Vil bli systematisert og fulgt opp spesielt med sikte på å vurdere samlede effekter når programmet avsluttes)
3. Utvikling og oppfølging av arbeidsplassmål bør konkretiseres. (vil bli fulgt opp i handlingsplanen)
4. «Prosjekt videreføring av omstillingsarbeidet» bør vurderes som mulig pilotprosjekt for regional organisering. (Løpende vurdering av framdrift og aktiviteter i tilknytning til videreføring av omstillingsarbeidet)

1.2 Om handlingsplanen

Handlingsplanen er et verktøy for å styre aktiviteten og ressursbruken gjennom året, og for å rapportere til styret om drift og utvikling i henhold til mål, planlagte tiltak og ressursbruk. Den vesentligste del av ressursbruken i programmet er knyttet til prosjektstøtte til bedriftene. Det blir rapportert løpende om dette på alle styremøter. Rapportering i henhold til vedtatte kvantitative og kvalitative mål er ikke egnet for så hyppig rapportering. Dette vil derfor bli koblet til en fullstendig rapportering 2 ganger pr. år gjennom halvårsrapport og årsrapport.

Sammenhengen til styrets arbeid og programarbeidet som helhet kan vises gjennom følgende årssyklus.

Des/jan Styret behandler revidert Omstillingsplan og handlingsplan for neste år

Jan Utarbeidelse av årsrapport, fullstendig rapport ihht handlingsplan og Omstillingsplan

Jan/feb Planene behandles av formannskap/kommunestyre

Jan-jun Styremøter etter behov (min. 3) Rapportering, behandling av prosjektsøknader og andre saker.

Jun Halvårsrapport utarbeides, fullstendig rapport ihht handlingsplan

Jun Søknad til OFK om midler til neste år (programmet er forventet avsluttet i 2015)

Aug Kontaktmøte med OFK

Sep-des Styremøter etter behov (min. 3 inkl. styreseminar)) Rapportering, behandling av prosjektsøknader og andre saker

Okt Omstillingskonferanse

Okt Programstatusvurdering

Nov Styreseminar, grunnlag for handlingsplan neste år.

2. Mål for Omstillingsprogrammet

Hovedmålet for omstillingsprogrammet er å styrke og utvikle arbeidsplasser i Vestre Toten og å skape en varig plattform for å styrke og utvikle arbeidsplasser i kommunen og regionen.

Dette skal oppnås **1)** gjennom et aktivt bedriftsrettet arbeid for å bidra til nyskaping i næringslivet, og **2)** ved å skape en bærekraftig struktur for næringsutvikling i kommunen og regionen gjennom et samspill mellom næringslivet, NCE, Komm-In, Innovasjon Norge, øvrige kommuner, Gjøvikregionen, Oppland Fylkeskommune og andre aktører. Tiltak som gjør lokalsamfunnet attraktivt for næringsliv og innbyggere vil støtte opp under dette. De langsiktige resultatmålene og effektmålene er konkretisert i revidert Omstillingsplan 2013-15, sammen med mål for arbeidsplasser, kompetanse og samhandling. For oversiktens skyld gjengis målene også i handlingsplanen.

Mål for kompetanse og samhandling

Mål for kompetanse

Økt kompetanse knyttet til markeder, produkter og prosesser er en avgjørende forutsetning for å oppnå nyskaping og vekst. Kompetanseheving skal være et vesentlig element i minst 70

% av de prosjektene Omstillingsprogrammet bidrar til. Omstillingsprogrammet skal også bidra til å koble relevant kompetanse til gjennomføring av utviklingsprosjekter i bedriftene.

Mål for samhandling

Omstillingsprogrammet skal være komplementært i forhold til andre virkemidler og arenaer i regionen, og skal bidra aktivt til å utvikle gode samarbeidsrelasjoner. Dette vil være særlig viktig i forhold til framtidig utviklingsarbeid i regionen, og det skal opprettes minst et konkret prosjekt med slikt formål. Programmet skal også stimulere til nettverksprosjekter, både i etablerte nettverk som TotAI-gruppen og nye.

3. Innsatsområder

3.1 Innsatsområde 1. Nyskaping i næringslivet

Nyskaping i næringslivet vil være hovedsatsingsområdet også i 2015. Virkemiddelet for å oppnå dette er i hovedsak å gi støtte til konkrete utviklingsprosjekter i bedriftene, fortrinnsvis i en tidlig fase (forstudier og forprosjekter).

Resultatmål innsatsområde 1 2013-2015

Bidra til nye og sikrede arbeidsplasser: 50/år

Antall nye bedrifter i perioden: 6

Effektmål innsatsområde 1 2020

Vestre Toten skal ha en mer diversifisert næringsstruktur, med vekstbedrifter knyttet til andre bransjer enn bilindustrien.

Vestre Toten skal fremstå som en nasjonalt ledende kommune i utvikling av nye og forbedrede tilbud innen omsorg og helse.

Operativt resultatmål for 2014

Utviklingsprosjekter med støtte fra programmet skal dokumentere minimum **50** nye og sikrede arbeidsplasser i 2014. Det er et mål å bidra til etablering av minst **2** nye bedrifter, og at prosjekter som støttes av programmet skal gi en giring på minst **15 mill. kr.** Rent konkret tar programmet sikte på å iverksette minst **8** bedriftsrettede prosjekter i 2015. . Dette skal oppnås gjennom følgende strategier.

3.1.1 Løpende kommunikasjon med næringslivet i kommunen generelt.

I omstillingsprogrammets første fase ble det foretatt en omfattende analyse av bedriftenes behov for utviklingsstøtte. Dette bidro til å identifisere en rekke konkrete prosjekter som ga

en rask oppbygging av programarbeidet og gode resultater på sysselsettingen. Det viser seg at bedriftene i liten grad kommer direkte til programmet med sine ideer, og at vi er helt avhengig av proaktivt arbeid. Det vil sammen med Næringsrådet bli utarbeidet en aktivitetsplan for denne virksomheten. Følgende elementer vil kunne inngå:

- Forsterket offentlig kommunikasjon om programmet og resultatene
- Systematiske bedriftsbesøk
- Tilnærming gjennom bedriftsnettverk (NCE, TotAl-gruppen)
- Bidra til profilering av bedrifter og prosjekter som er støttet av Omstillingsprogrammet.

Resultatmål

Etablere minimum 3 nye prosjekter i næringslivet utenom Raufoss Industripark.

3.1.2. Utnytte kontaktene i Raufoss Industripark til å få fram utviklingsprosjekter som styrker den tradisjonelle industrien.

Raufoss Industripark rommer en rekke store og små bedrifter som til sammen utgjør et sterkt innovativt og forskningsbasert kompetansemiljø. NCE og Sintef er navet i dette miljøet. Omstillingsprogrammet må ha inngrep med dette miljøet for å kunne identifisere gode og støtteverdige prosjekter. Dette vil dreie seg om nyutvikling innen eksisterende bedrifter, knoppskyting og nyetableringer i parken eller kommunen/regionen. Dette har gitt god uttelling fram til nå, og vil være en hovedstrategi også i 2014.

Resultatmål

Etablere minimum 3 nye prosjekter med basis i Raufoss Industripark i 2014

3.1.3 Vurdere og støtte bedriftsprosjekter utenom Vestre Toten kommune

Omstillingsprogrammet har lagt en strategi for å videreføre omstillings- og utviklingsarbeidet gjennom en regional modell. Dette forutsetter medvirkning, både politisk og finansielt fra kommunene. Gjøvik kommune har avsatt ressurser til næringsutvikling i budsjettet for 2015, og det blir nå utviklet et direkte samarbeid mellom omstillingsprogrammet og tilsvarende aktiviteter i Gjøvik kommune. For å synliggjøre vilje til regional satsing vil omstillingsprogrammet etablere et tettere samarbeid med øvrige kommuner, også når det gjelder å kunne støtte utviklingsprosjekter i bedrifter i nabokommunene. I denne fasen er det naturlig å rette dette inn mot Østre Toten, der programmet har en forholdsvis god oversikt over aktuelle bedrifter.

Resultatmål

Gi bistand til gjennomføring av inntil 2 prosjekter i nabokommunene.

3.1.4 Økonomiske rammer for prosjekter innenfor Nyskaping i næringslivet i 2014

Omstillingsarbeidet i Vestre Toten har preg av at det genererer utviklingsprosjekter løpende med basis i dialogen med næringslivet. Det har derfor liten hensikt å detaljbudsjettere på prosjektnivå ved årets begynnelse. Med utgangspunkt i en ramme på 4,8 mill. kr i 2015, ca 0,9 mill. kr. til programledelse, innkjøpte tjenester og administrasjon, og en andel av prosjektmidlene på ca. 70%, vil det stå ca. 2,4 mill. kr til disposisjon for innsatsområdet i 2015. (Dette under forutsetning av at programmet blir tilført økte midler som omsøkt fra OFK i 2015).

3.2 Innsatsområde II. Attraktivitet for næringslivet

Dette innsatsområdet framstår som særlig viktig for å følge opp hovedmålet om en langsiktig plattform for næringsutvikling i kommunen og regionen. Dette henger nøye sammen med en strategi for å videreføre arbeidet etter at omstillingsperioden er over.

Resultatmål innsatsområde II 2013-2015

Bygge et langsiktig bærekraftig fundament for næringsutvikling i kommunen og regionen. Etablere et sterkt regionalt samarbeid om næringsutvikling med utgangspunkt i Næringsrådet, og mobilisere regionens utviklingsressurser i et kraftfullt samarbeid om nyskaping og vekst.

Effektmål innsatsområde II 2020

Vestre Toten skal være en næringsvennlig kommune som driver aktiv tilrettelegging for næringslivet i samspill med offentlige og private aktører i regionen og på fylkesplan.

Operativt resultatmål for 2015

Omstillingsprogrammet skal i løpet av 2015 bidra til å legge en plattform for videreføring av arbeidet etter at omstillingsperioden er avsluttet pr. utgangen av 2015. Dette skal omfatte et forslag/beslutning om en regional løsning med utgangspunkt i Næringsrådet, og medvirkning fra kommunene og Oppland Fylkeskommune. Dette vil i stor grad være en politisk prosess. I tillegg må det etableres et samarbeidsmønster mellom utviklingsaktørene i regionen som gir bedriftene bedre tilgang på kompetanse og utviklingsressurser for nyskaping og kommersialisering. Forbedret samhandling mellom næringsliv, utviklingskompetanse og offentlige organer/virkemidler er viktig for å skape et langsiktig fundament for næringsutvikling i tråd med programmets hovedmål.

3.2.1 Etablere en felles plattform og finansiering av et aktivt næringsutviklingsarbeid i Gjøvikregionen

Vestre Toten kommune og Omstillingsprogrammet har som erklært målsetting at denne type næringsutviklingsarbeid bør videreføres gjennom et samarbeid på regionalt nivå. Dette har vært drøftet i flere ordfører- og rådmannsmøter, og også innad i kommunene. Så langt har Gjøvik kommune vedtatt å satse økonomiske ressurser allerede fra 2015, og å etablere et bedriftsrettet prosjektarbeid etter mønster fra omstillingsprogrammet. Også fra Østre Toten og Søndre Land er det gitt uttrykk for at man ønsker å drive fram dette gjennom et samarbeid. En hovedsak i 2015 blir derfor å motivere alle interesserte kommuner for denne typen arbeid. Rent konkret kan dette skje ved at omstillingsprogrammet bidrar med kompetanseoverføring og annen bistand til det arbeidet som igangsettes i Gjøvik kommune. Det bør videre legges opp til konkrete drøftinger om medvirkning og arbeidsform med Østre Toten kommune, samtidig som noe av prosjektmidlene i Omstillingsprogrammet kan anvendes overfor bedrifter i Østre Toten (jfr. Innsatsområde I).

Resultatmål

Et regionalt samarbeid om næringsutvikling og bedriftsrettet prosjektarbeid skal være forankret hos kommunene i regionen, inkludert en modell for organisering, finansiering og arbeidsform.

3.2.2 Bidra til å etablere utviklings- og samhandlingsprosjekter i regionen

Gjøvikregionen har et aktivt næringsliv med kjerne i industriklyngen i Vestre Toten. Ved siden av en rekke innovative bedrifter finnes sterke utviklingsmiljøer og nettverk som NCE, Sintef, TotAl-gruppen m.v. Forskningsmiljøet ved Høgskolen i Gjøvik er en viktig del av dette. Komm-In og Ko-Aks er viktige aktører, sammen med Innovasjon Norge og bankene. I tillegg driver kommunene tilrettelegging, dels i egen regi og dels gjennom Næringsrådet. Ut 2015 har Vestre Toten og Søndre Land egne omstillingsprogrammer med finansiering fra Oppland fylkeskommune.

Gjennom avklaring av roller, bedre samkjøring og omstrukturering av relevante aktører og programmer er det mulig å skape et enda sterkere utviklingstrykk i regionen. Kobling mellom

bedriftenes utviklingsbehov, tilgang på kompetanse og FoU-ressurser, og aktuell finansiering vil være sentralt. Dette kan bl.a gi bedre evne til å:

- Bistå eksisterende bedrifter med behov og potensial for omstilling, spin-offs, offensiv vekst
- Evne til å løfte fram nye konkurransedyktige bedrifter

Dette vil styrke regionens attraktivitet overfor eksisterende bedrifter, potensielt tilflyttende bedrifter og etablerere, og regionens posisjon som industrielt vekstsenter i Innlandet.

Resultatmål

Omstillingsprogrammet slutfører iverksatt samordningsprosjekt. Konklusjonene knyttes opp mot arbeidsformer og prosjektarbeid i den regionale samarbeidsmodellen (jfr. 3.2.1).

3.2.3 Bidra til etablering/drift av nye arena-programmer i regionen

Arena-programmer er et tilbud til til grupperinger av bedrifter og kunnskaps- og utviklingsaktører som har etablert eller er i ferd med å etablere et bredt og langsiktig samarbeid om utvikling av den klyngen eller næringsmiljøet de er en del av. Formålet er å øke innovasjonsevnen for de deltakende bedriftene som grunnlag for økt verdiskaping.

Grupperingen I4Plastics fikk innvilget et arena-program i 2014. Dette vil gi sterke vekstimpulser til den plastbearbeidende industrien i regionen. TotAl-gruppen hadde også søkt om et arena-program, men uten å nå opp i første runde. TotAl-gruppen arbeider nå med en fornyet søknad, som framstår som målrettet og med god oppslutning fra medlemsbedriftene. Det vil være riktig for Omstillingsprogrammet å støtte en slik fornyet søknad.

Resultatmål

Bidra til etablering og drift av ett arena-program i regionen i 2015.

3.2.4 Andre prosjekter innenfor innsatsområdet

Programmet vil fortløpende vurdere andre tiltak og prosjektideer som kan skape større attraktivitet for næringslivet i regionen. Dette vil særlig være aktuelt i forbindelse med samarbeids- og nettverksprosjekter som bygger opp under en regional tilnærming til framtidig arbeid.

3.2.4 Økonomisk ramme for prosjekter innen Attraktivitet for næringslivet i 2014.

Med den forventede totalrammen i 2015 vil det i utgangspunktet stå ca 0,9 mill. kr til disposisjon for prosjekter innen innsatsområdet.

3.3 Kommunikasjon

Resultatmål for kommunikasjon 2013-2015

Etablere en løpende kommunikasjon om utviklingsarbeidet opp mot næringslivet, samarbeidsparter og allmennheten. Dette er særlig viktig for å identifisere gode utviklingsprosjekter, og skal også være relatert til omdømmebygging for Vestre Toten som attraktiv nærings- og bostedskommune.

Effektmål kommunikasjon 2020

Kunnskapen om Vestre Toten som et teknologisk kraftsentrum og Innlandets desidert viktigste industrikommune skal ha festet seg hos brede befolkningsgrupper og myndigheter på alle nivåer. Dette skal bidra til økt nærings- og bostedsattraktivitet i kommunen og regionen.

Operativt resultatmål 2015

Etablere en forsterket kommunikasjonsplattform mot allmennheten og aktører som blir involvert i omstillingsarbeidet. Dette skal sikre ønsket prosjekttilgang og styrke programmets og kommunens arbeid med å etablere en langsiktig plattform for næringsutvikling i regionen.

3.3.1 Videreutvikling av programmets hjemmesider, spesielt med sikte på å formidle aktualiteter og nyheter.

Omstillingsprogrammet har nå fått en godt synlig plass på kommunens hjemmeside. Dette skal utnyttes gjennom en mer systematisk presentasjon av aktualiteter på hjemmesidene, også ved formidling av foredrag, artikler o.l. i regi av programmet

3.3.2 Intensivert mediearbeid knyttet til programmet generelt og bedriftsprosjektene spesielt

Det vil bli ført løpende ajourhold over aktiviteter og prosjekter og direkte avlesbare resultater. Disse vil bli kommunisert på hjemmesidene og til media i regionen. Den direkte kontakten mot media intensiveres, også gjennom egenproduserte artikler og kronikker.

3.3.3. Aktiv og regelmessig dialog med bedrifter som har eller kan bli tildelt prosjekter

I henhold til strategien for å øke prosjektmengden blir det lagt opp til en planmessig besøks- og kontaktvirksomhet med bedriftene i kommunen. Dels i forbindelse med prosjektsøknader og oppfølging av innvilgede prosjekter, og dels for å identifisere nye, støtteverdige prosjekter.

3.3.4. Foredrag og lignende i hos samarbeidspartnere, lag og foreninger

Det er en viss etterspørsel etter foredrag og annen formidling med utgangspunkt i Omstillingsprogrammets arbeid og resultater. Dette blir rettet til ordfører/rådmann eller til daglig leder for programmet. Det er viktig å følge opp slike forespørsler så langt råd er.

Rammebudsjett for 2014

Inntekter (forutsetter økt tilskudd fra OFK til 4,0 mill. kr) 4 800 000

Ressursbruk

Prosjektmidler Innsatsområde 1 2 400 000

Prosjektmidler Innsatsområde 2 900 000

Programadministrasjon (ledelse, innleid kompetanse og annet) 900 000

Etterslep fra 2014 200 000

Sum 4 400 000

Handlingsrom/midler til avslutning og rapportering i 2016 400 000

Budsjettkommentar

Rammebudsjettet tar utgangspunkt i at Vestre Toten blir innvilget kr. 4,0 mill. kr fra OFK til omstilling i avslutningsåret 2015, og at dette utløser en egenandel fra Vestre Toten kommune på 0,8 mill. kr. Dersom dette skulle bli endret/reduert, må budsjettets ramme for prosjektmidler måtte tilpasses dette. Prosjektmidler er i utgangspunktet fordelt ca, 70/30 mellom innsatsområde 1 og 2. Det er ikke hensiktsmessig å drive budsjettering på prosjektnivå ved årets begynnelse, dels fordi prosjektene kommer til gjennom året, og dels fordi det er ønskelig med fleksibel ressursdimensjonering mellom de ulike strategiene innenfor innsatsområdene. Gjennom året vil det bli en rapportering som er knyttet til prosjektmidler innenfor henholdsvis innsatsområde 1 og 2, og programadministrasjon (ledelse, innleid kompetanse og andre driftskostnader).

Som det framgår er budsjettet gjort opp med ubrukte midler på kr. 400 000. Dette vil gi et visst handlingsrom i forhold til prosjekttilgangen, samtidig som det kan avsettes noe ressurser til avslutning inkl. evaluering og sluttrapportering for programmet i 2016.